

Corporate Governance en Stemverslag Vierde kwartaal 2022

In deze rapportage:

- Stemgedrag 4e kwartaal 2022
- Corporate Governance ontwikkelingen
 - Herziening Corporate Governance Code
 - Speerpuntenbrief Eumedion 2023
 - Eumedion wil verlenging van Europese minimum-oproepingstermijn voor AVA's

Stemgedrag 4e kwartaal 2022

In het vierde kwartaal vindt in Australië en Nieuw-Zeeland de piek van het aandeelhoudersvergaderingen seizoen plaats. In Australië stond opnieuw het thema klimaat centraal. Dat bleek onder andere uit een toename van het aantal ingediende klimaat gerelateerde aandeelhoudersresoluties en een stijging van het aantal stemmen tegen klimaattransitieplannen die op de agenda stonden. In de overige regio's was het een rustig kwartaal qua stemmen. Pensioenfonds Medewerkers Apotheken stemde in totaal op 138 vergaderingen. Van de 1.217 agendapunten op deze vergaderingen stemde Pensioenfonds Medewerkers Apotheken op circa 21% van de agendapunten tegen het management. De aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. Het pensioenfonds maakt bij het uitoefenen van de stemrechten mede gebruik van stemanalyses en stemadviezen van Institutional Shareholder Services (ISS). Op de website van Pensioenfonds Medewerkers Apotheken vindt u hoe het pensioenfonds per aandeelhoudersvergadering stemde¹.

Corporate Governance Ontwikkelingen

Herziening Corporate Governance Code

Op 20 december 2022 is de Corporate Governance Code uit 2016 geactualiseerd door de Monitoring Commissie Corporate Governance Code. Naast onderhoudsupdates zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd:

- Het woord 'duurzaam' is toegevoegd aan de 'kern leidraad voor bestuurders en commissarissen'. Bestuurders en commissarissen dienen rekening te houden met de effecten van het handelen van de onderneming op mens en milieu. Het doel is daarmee

'duurzame langetermijnwaardecreatie' te borgen. Deze wijziging in zienswijze kan leiden tot andere eisen aan bestuurders en commissarissen op het gebied van ervaring en competenties.

- Aandeelhouders moeten ook het belang van een ondernemingsstrategie, gericht op duurzame langetermijnwaardecreatie onderkennen. Dit is wat wij als aandeelhouder onderkennen en ook verankerd hebben in het stembeleid.
- 'Leeftijd' is toegevoegd als relevante factor m.b.t. een diverse samenstelling van het bestuur en de Raad van Commissarissen (RvC). Gezien de gemiddelde leeftijd van 60,7 jaar in de RvC's van beursgenoteerde ondernemingen is dit een goede toevoeging om bredere diversiteit te bevorderen.
- Ondernemingen dienen concreet beleid op te stellen rondom diversiteit en inclusie, cultuur en cybersecurity. De Corporate Governance Code heeft hier concrete handvatten voor opgenomen.

De aanpassingen in de Code leiden niet tot wijzigingen in onze werkwijze of ons stembeleid. Wij steunen de wijzigingen in de Code maar hadden graag verdere stappen gezien. Onder andere in de vorm van meer concretere handvatten. Dat draagt namelijk bij dat ondernemingen transparanter zijn over de afwegingen die ze maken, waardoor een betere dialoog mogelijk is.

De zittingstermijn van de Monitoring Commissie eindigt per 1 januari 2023. De Commissie heeft in haar slotdocument aangegeven dat ze verwachten dat als gevolg van alle maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van corporate governance de, nu herziene, code binnen afzienbare tijd weer aan herziening toe zal zijn. Minister Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat heeft aangegeven voorlopig nog geen nieuwe commissie te willen aanstellen. Er is een verkenning gestart om te zien hoe de Code 'toekomstbestendig' kan worden ingericht en ze wil hier eerst de uitkomst van afwachten. Het kabinet zal in het 1^e kwartaal van 2023 een besluit nemen over het aanwijzen van de geactualiseerde code als officiële gedragscode voor

¹ <https://vds.issgovernance.com/vds/#/MTYwMjc3Nw==>

beursgenoteerde ondernemingen en hun aandeelhouders. Waarop de wettelijke pas-toe-of-leg-uit-regel van toepassing is. Om te voorkomen dat het een 'afvink' oefening wordt zijn om deze reden ook meer concrete handvatten omtrent transparantie belangrijk.

Speerpuntenbrief Eumedion 2023

Op 12 oktober 2022 werd de 18^e jaarlijkse Speerpuntenbrief van Eumedion² aan Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen uitgestuurd. De speerpunten die in de brief worden vermeld zijn onderwerp van gesprek tijdens dialogen van de, bij Eumedion aangesloten institutionele beleggers, met de ondernemingen in aanloop naar en op de aandeelhoudersvergaderingen in 2023. De speerpunten voor 2023 zijn:

- Biodiversiteit
- Transparantie op het gebied van mensenrechten

Afgelopen jaar was klimaat één van de speerpunten die met ondernemingen besproken werden, biodiversiteit is hier een vervolg op. Biodiversiteit kan namelijk niet los worden gezien van de klimaatcrisis. In de brief worden ondernemingen gevraagd om afhankelijkheden en impact van de onderneming op biodiversiteit en kwetsbare ecosystemen te identificeren, meten en beoordelen. Dit omvat ook de waardeketen. Wanneer de afhankelijkheid/impact materieel is dient de onderneming haar beleid te publiceren met informatie over hoe zij de negatieve impact wil mitigeren of hoe zij positieve impact wil creëren.

Het andere speerpunt in de brief is een herhaling van de oproep aan ondernemingen om te rapporteren over de effectiviteit van hun procedures en maatregelen om mensenrechten in de gehele waardeketen te waarborgen. Tijdens de dialogen in 2022 is gebleken dat veel ondernemingen wel beleid hebben met betrekking tot dit thema en hier transparant over zijn maar dat zij niet rapporteren over de effectiviteit van het beleid en de maatregelen die de ondernemingen nemen. Ook is er weinig inzicht in het afwegingskader wat ondernemingen hanteren om te bepalen of ondernemingen activiteiten moeten voorzetten in landen of gebieden waar mensenrechtenschendingen zijn vastgesteld. De ondernemingen worden gevraagd om hierover in hun jaarverslagen over het boekjaar 2022 te rapporteren.

Oproep tot verlenging van Europese minimum-oproepingstermijn voor AVA's

De European Securities and Markets Authority (ESMA) heeft op 11 oktober 2022 een zogenaamde 'Call for Evidence' gepubliceerd. In dit document worden vragen gesteld over de werking van specifieke onderdelen van de Shareholders Rights Directive (SRD). Belanghebbenden kunnen dan feedback geven. Achmea IM heeft via Eumedion input geleverd op de Call for Evidence.

In de reactie zit een oproep om de in de SRD opgenomen minimum oproepingstermijn voor een aandeelhoudersvergadering (AVA) te verlengen van 21 naar 42 dagen. Dit geeft ondernemingen en aandeelhouders meer mogelijkheden om over bepaalde AVA-voorstellen in dialoog te gaan en geeft stemadviesbureau's meer tijd om goede AVA-analyses en stemadviezen op te stellen. In Nederland geldt deze termijn al. Wij zijn voorstander van het verlengen van de minimum oproepingstermijn om bovengenoemde redenen.

In de reactie is ook teruggegeven dat de herziening van de SRD heeft geleid tot meer dialogen tussen ondernemingen en aandeelhouders. Specifiek ten aanzien van bestuurdersbeloningen. Dit is zeer positief. Het internationale stemproces kan nog wel worden verbeterd. Er is nog veel rompslomp met betrekking tot het afgeven van steminstructies. Regelmatig is er additionele documentatie benodigd, waaronder specifieke volmachten. Hier zijn dan weer extra kosten aan verbonden die niet overal gelijk zijn. De tijdslijnen hierbij zijn ook extreem kort. Ook is er helaas de constatering dat steminstructies soms niet door de 'stemketen' heen komen. Deze punten zijn meegegeven ter overweging om te pleiten voor een aanscherping van de SRD.

De ESMA beoordeelt de feedback om te bekijken wat zij meeneemt bij het aanleveren van input voor de SRD2 review die juli 2023 bij de Europese Commissie moet worden aangeleverd.

² Eumedion behartigt de belangen van institutionele beleggers op het terrein van corporate governance en duurzaamheid.